

Nr.:

HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL
17^e kamer,

A.R. Nr.: 2011/AR/668

zetelend in burgerlijke zaken,
na beraad, wijst volgend arrest:

Rep. nr.:

INZAKE VAN:

— — — — — wonende te

appellant,

vertegenwoordigd door Mr.
te

advocaat

;

Eindarrest

van 26/03/2012

(hoger beroep
ontvankelijk en
gegrond)

TEGEN:

De STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR van de afdeling
Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en
Landschappen voor de provincie waarvan
de burelen gevestigd zijn te

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr.

, advocaat te

;

1.

Het hof put zijn rechtsmacht uit een verzoekschrift tot hoger beroep dat op 22 maart 2011 door ter griffie van het hof werd neergelegd en dat strekt tot de hervorming van een vonnis uitgesproken op 8 februari 2011 door de rechtbank van eerste aanleg te Leuven waarbij zijn verzet tegen een bevel tot herstel - hem betekend op 8 juli 2009 -, ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard en hij tot de gerechtskosten werd veroordeeld.

2.

Bij tegensprekelijk vonnis van 9 maart 1989 heeft de correctionele rechtbank te Leuven veroordeeld om het reliëf van het onroerend goed gelegen te dat hem toebehoort *"te herstellen in de toestand van voor 12 juni 1983 en dit binnen de maand nadat huidig vonnis kracht van gewijsde zal hebben bekomen en volgens het plan dat gevoegd werd bij stuk 62 van het strafdossier"*. Voor het geval dat niet spontaan aan de veroordeling zou voldoen werd een dwangsom verbeurd ten voordelen van het VLAAMSE GEWEST *a rato* van 500 BEF per dag vertraging.

Op 15 mei 2009 (stuk 11 uit het dossier van appellant) heeft het Agentschap RWO van de Vlaamse Overheid een proces-verbaal van vaststelling van uitvoering van een vonnis opgesteld. Dit proces-verbaal vermeldt enkel dat op datum van 30 april 2009 werd vastgesteld dat op het litigieuze perceel alle bij vonnis van 9 maart 1989 bevolen werken, zijn uitgevoerd.

3.

De vraag hoe en wanneer de werken zijn uitgevoerd is te dezen niet relevant (zie hierna).

laat gelden dat hij in een eerste fase (na uitspraak van het vonnis) geen werken heeft uitgevoerd maar dat de natuur zich zelf hersteld heeft en het terrein een fauna (salamanders) en flora (wilde orchideeën) heeft ontwikkeld die bescherming verdienen zodanig dat een herstel van het initieel niveau (van 1983) - na de betekening van het vonnis op 8 juli 2008 - meer schade dan herstel voor het milieu en de natuur

zouden betekenen. Het is in deze context dat het proces-verbaal van 15 mei 2009 werd opgesteld: er werden geen werken uitgevoerd maar er worden ook geen werken meer gevorderd door de overheid.

4.

Evenwel, enerzijds is het vonnis waarvan de uitvoering door de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR van de afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen voor de provincie (hierna "STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR") wordt gevorderd, niet voldoende precies wat de uit te voeren herstelwerken betreft, anderzijds behoort het niet aan een procespartij om bewijsregels te wijzigen, op te leggen of aan te passen.

4.1.

Aan de akte van betekening is het "plan dat gevoegd werd bij stuk 62 van het strafdossier" niet bijgevoegd.

Het vonnis van 9 maart 1989 geeft overigens geen enkele indicatie over de "toestand van het goed voor 12 juni 1983". Opdat een verbintenis iets te doen (dit is het bij rechterlijke beslissing bevolen herstel in een vorige toestand) in rechte, via gedwongen tenuitvoerlegging afdwingbaar zou zijn, moet deze beslissing zelf (of de bijlagen die samen met de beslissing één geheel uitmaken en mede betekend worden) alle elementen bevatten die toelaten na te gaan wat er precies moet gedaan worden en die de beslagrechter toelaten op grond van tegensprekelijke vaststellingen, vaststellingen door de gerechtsdeurwaarder in het kader van artikel 516 Ger. W. of om het even welk ander bewijsmateriaal dat de beslagrechter afdoend acht, aan te tonen of de verbintenis iets te doen, ja dan neen geheel of gedeeltelijk werd uitgevoerd.

Verwijzen naar een toestand "van vóór 12 juni 1983" zonder deze te omschrijven, laat niet toe om een controle op de uitvoering uit te oefenen.

Stellen dat werken moeten uitgevoerd worden conform een plan, waarover niemand schijnt te beschikken (het maakt overigens geen deel uit van de stukken waarop het hof vermag acht te slaan) en dat in ieder geval noch aan het vonnis, noch aan de akte van betekening gehecht is, maakt de rechterlijke controle

onmogelijk en laat dienvolgens niet toe enige inbreuk vast te stellen.

Om deze reden alleen zijn de uitvoeringsmaatregelen niet verantwoord.

4.2.

De STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR houdt voor dat er slechts dan sprake kan zijn van het voldoen aan de werken opgelegd door een vonnis, vanaf het ogenblik dat een proces-verbaal van vaststelling van de uitvoering is opgesteld conform aan de artikelen 152 en 160 van het decreet van 18 mei 1999.

Artikel 152 van het toenmalige decreet bepaalde: *"De overtreder brengt de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen onmiddellijk, bij aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs, op de hoogte indien hij de opgelegde herstelmaatregel vrijwillig heeft uitgevoerd. Daarop wordt door de stedenbouwkundige inspecteur onmiddellijk en na controle ter plaatse een proces-verbaal van vaststelling opgemaakt.*

De stedenbouwkundige inspecteur zendt een afschrift van het proces-verbaal van vaststelling aan de gemeente en de overtreder.

Behoudens bewijs van het tegendeel, geldt enkel het proces-verbaal van vaststelling als bewijs van het herstel en van de datum van het herstel."

Art. 160 van het decreet heeft betrekking op het ongedaan maken van de overschrijving van de correctionele dagvaarding in de hypotheekregisters. Dit is hier niet dienend.

Door in artikel 152 van het inmiddels niet meer in voege zijnde decreet te bepalen dat enkel het proces-verbaal van vaststelling door de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR als bewijs van herstel en van de datum geldt, heeft de overheid een bewijsregel gevormd. Deze regel, thans art. 6.1.45 van de VCRO, moet zodanig uitgelegd worden dat het proces-verbaal van vaststelling slechts dan als bewijs geldt, wanneer de beslagrechter geen enkel ander afdoend bewijs van de uitvoering en de datum van uitvoering afdoend acht.

Te dezen blijkt uit de gevoerde briefwisseling (stukken 9 en 10 uit het dossier van appellant) dat het proces-verbaal van 4 mei 2009 niet werd opgesteld ten bewijze dat de herstelwerken waren uitgevoerd doch dat het proces-verbaal werd opgesteld

als bewijs van het feit dat opruimingswerken had uitgevoerd.

bepaalde

Deze opruiming maakt niet het voorwerp uit van het vonnis van de correctionele rechtbank.

Het is dan ook geheel wederrechtelijk dat de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR deze opruiming heeft geëist alvorens een proces-verbaal af te leveren.

bewijst door de briefwisseling alleen al die aan het opstellen van het proces-verbaal voorafgaat (zie de voornoemde stukken uit zijn dossier) dat het herstel van het reliëf reeds (lang) niet meer aan de orde was.

levert aldus het tegenbewijs dat artikel 6.1.45 van de VCRO vergt.

4.3.

Wanneer de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR sedert maart 1989 over een vonnis beschikt dat herstel beveelt, dan is het geheel onredelijk om op 8 juli 2008, iets minder dan 20 jaar na uitspraak van het vonnis, tot uitvoeringsmaatregelen over te gaan zeer goed wetende dat de toestand inmiddels geheel gewijzigd is (zie het feitenrelaas hiervoor) en dat niemand (ook niet het bestuur) een reliëfherstel in een vorige toestand vordert. Een overheid die gedurende zo lange tijd een toestand gedooft, handelt niet als een behoorlijk bestuur.

Een overheid die van een vonnis dat reliëfherstel beveelt "gebruik" maakt om de eigenaar van het perceel aldus te dwingen het te ruimen, misbruikt de bekomen titel en handelt niet als een behoorlijk bestuur.

5.

Het hof stelt aldus vast dat er, gezien de stukken waarop het vermag acht te slaan, geen elementen voorhanden zijn die de tenuitvoerlegging van het vonnis van de correctionele rechtbank te Leuven van 9 maart 1989 op 8 juli 2008 en navolgend, zouden kunnen rechtvaardigen.

De tenuitvoerlegging is ongeoorloofd.

De getroffen maatregelen van tenuitvoerlegging hebben geen voorwerp. Al de kosten van tenuitvoerlegging moeten ten laste blijven van de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR.

OM DEZE REDENEN,

HET HOF, Rechtsprekend na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond,

doet het bestreden vonnis te niet behalve in de mate dat het, het verzet van ontvankelijk verklaart en de gerechtskosten vereffent,

opnieuw recht doende voor het overige:

- zegt dat het op 8 juli 2008 aan betekende bevel tot herstel zonder voorwerp is,
- zegt dat de kosten van alle uitvoeringsmaatregelen (te beginnen met de betekening van het vonnis met het bevel tot herstel van 8 juli 2008) ten laste blijven van de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR van de afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen voor de provincie ;

veroordeelt de STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR van de afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen voor de provincie tot de kosten van beide aanleggen, wat de eerste aanleg betreft zoals begroot in het bestreden vonnis, wat het hoger beroep betreft, vereffend op € 186 (rolrechten) + € 1.320 rechtsplegingvergoeding.

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare burgerlijke terechtzitting van de **zeventiende kamer** van het Hof van Beroep te Brussel op **26 maart 2012**.

Waar aanwezig waren:

, Raadsheer dd. Voorzitter;
, Raadsheer;
, Raadsheer;
, Griffier.